

KKTC'DE BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMLERİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN YABANCI DİLLE EĞİTİMİN OLUMSUZLUKLARI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

Ahmet ADALIER¹

Ahmet PEHLİVAN²

¹Bilişim Sistemleri Mühendisliği Bölümü
Mühendislik Fakültesi
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi

²Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
Fen - Edebiyat Fakültesi
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi

¹e-posta: aadalier@ciu.edu.tr

²e-posta: ahmetp@ciu.edu.tr

Anahtar sözcükler: Yabancı Dille Eğitim, Mühendislik Eğitimi

ÖZET

Bu bildiri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde mühendislik fakültelerinin bilgisayar mühendisliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin yabancı dille eğitimin sakıncaları hakkındaki görüşlerini ortaya koymaktadır. Ayrıca, öğrencilerin yabancı dille eğitim hakkındaki görüşleri arasında cinsiyet, uyruk ve mezun oldukları lisenin öğretim dili açılarından farklılıklar incelenmiştir.

1. GİRİŞ

Günümüzde Türk dili, Türk edebiyatı alanları ile uğraşan kişilerin en büyük yakınlarından biri yabancı dille eğitimidir. Yabancı dille eğitimin sakıncaları üzerine odaklanan bu uzmanlar: Yabancı dille eğitimin kimlik oluşumunu, Türkçenin ses, yapı ve söz varlığını etkilediği görüşündedirler. Türkçenin çeşitli alanlardaki kullanımının azalacağı, [1], yabancı dille eğitimin yabancı toplumun kültürünü, değerlerini özümseteceği de ileri sürülen görüşler arasındadır[2]. Bunun yanında yabancı dille eğitimin anadilinin yetersiz olduğu imajını uyandıracak [3], anadilinin aracılığıyla dille ilgili ön bilgileri oluşmamış bir kişiye ikinci bir dili yüklemenin yarım dillilik yaratacağından yakınlar da vardır [4]. Ayrıca yabancı dille eğitim veren kurumlardaki öğrencilerin yabancı dili işlevsel olarak kullanmak yerine sözcüğü sözcüğüne, tümcesi tümcesine ezberlediği [2],[5], öğretim elemanlarının dersleri İngilizce veremediği ya da vermediği görüşleri de ortaya atılmaktadır.

Yukarıda sıralanan görüşler dikkate alınca ortaya birçok tartışma sorusunun çıkacağı bir gerçektir. Burada atlanan nokta, yabancı dille eğitim alan öğrencilerin bu konudaki görüşlere ne derece katıldığının düşünülmemesidir. Öğretimde ana öge öğrenci olduğu ve hiçbir eğitim türü ve basamağının

öğrencinin görüşlerini dikkate almadan başarılı olamayacağı düşünülürse, bu öğrencilerin yabancı dille eğitimin sakıncalı olduğuyla ilgili görüşleri paylaşıp paylaşmadıklarının belirlenmesi, bu tartışmalara yeni bir boyut kazandıracaktır. Çalışmada bu amaç güdülmüş, KKTC'de bilgisayar mühendisliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin, uzmanların yabancı dille eğitimin Türkçeyi olumsuz yönde etkileyeceğiyle ilgili görüşlerine ne derece katıldıkları ortaya konmaya çalışılmıştır. Pehlivan [6], daha önce yapılan bir çalışmada, KKTC'deki öğrencilere yabancı dille eğitimin gerekliliğini ve yararlarını savunan uzmanların görüşlerine katılıp katılmadıklarını sormuş, bu çalışma da ilgili araştırma ile birlikte, onun bir parçası olarak yürütülmüştür.

2. YÖNTEM. ARAŞTIRMA MODELİ

Bu çalışma tarama modelidir. KKTC'de bilgisayar mühendisliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin yabancı dille eğitimin sakıncalarına katılıp katılmadıkları var olan şekliyle betimlenmiştir.

3. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini KKTC'de mühendislik fakültelerinin bilgisayar mühendisliği bölümlerinin 3. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. KKTC'de bilgisayar mühendisliği bölümü bulunan 5 fakültenin yabancı uyruklu öğrencileri araştırma kapsamı dışında bırakılmış, Türkiye'den gelen ve KKTC'li öğrencilerle çalışılmıştır. Araştırmanın örneklemini Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Doğu Akdeniz Üniversitesi ve Yakın Doğu Üniversitesinin bilgisayar mühendisliği bölümlerindeki 66 üçüncü sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.

4. VERİLERİN TOPLANMASI

Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen bir ölçme aracı ile toplanmıştır. Araçtaki maddeler yabancı dille eğitimin zararlı olduğunu savunan kişilerin ileri sürdükleri savlardan meydana gelmektedir. Anketin oluşturulmasında uzman görüşü alınmış, güvenilirlik analizlerinde Alpha= .88 olarak hesaplanmıştır. Ölçme aracındaki bir soru dışındaki tüm maddeler 5'li likert tipi ölçüğe göre hazırlanmıştır. Anketin birinci sorusunda öğrencilerin Türkçe mi, İngilizce mi? okumayı tercih ettikleri öğrenilmeye çalışılmıştır.

5. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ VE YORUMLANMASI

Araştırmada elde edilen veriler; cinsiyet, öğrencilerin geldikleri ülke (TC veya KKTC) ve bitirdikleri okulun dil türü (Türkçe veya İngilizce) değişkenleri açısından yorumlanmıştır. Elde edilen verilerin yorumlanmasında %, kay-kare testi ve Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Veriler SPSS 11.0 programında çözümlenmiştir.

6. BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmada elde edilen ilk bulgular KKTC'de bilgisayar mühendisliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin okumak istedikleri eğitim dili ile ilgilidir. Elde edilen verilerden aşağıdaki bulgular ortaya çıkmıştır.

Çizelge 1: Öğrencileri öğrenim görmeyi tercih ettikleri dil.

Tercih Edilen Dil	N	%
Türkçe	34	51.5
İngilizce	32	48.5
Toplam	66	100

Araştırmaya katılan deneklere hangi dilde eğitim almayı tercih ettikleri sorulduğunda; öğrencilerin % 51.5'i Türkçe seçeneğini, %48.5'i de İngilizce seçeneğini işaretlemiştir. Bu bulgular, öğrencilerin yarıdan biraz fazlasının aldıkları eğitim dilinden memnun olmadıklarını göstermektedir. Ayrıca iki dili tercih edenler arasındaki oransal fark karşılaştırılırsa, öğrencilerin % 3 gibi bir çoğunluğu İngilizce eğitim almak yerine Türkçe öğrenim görmeyi yeğlemektedir. Araştırmada bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek için kay-kare testi uygulanmıştır. Kay-kare testinden elde edilen bulgulardan öğrencilerin öğrenim görmeyi tercih ettikleri diller arasında anlamlı fark bulunamamıştır [$X^2 = .061$ p>.05]. Bir başka ifade ile Türkçe okumayı tercih eden öğrencilerle İngilizce okumak isteyenler arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı değildir. Bu da öğrencilerin İngilizce eğitimden çok fazla memnun olmadıkları şeklinde yorumlanabilir.

Aşağıdaki çizelge eğitim dilinin Türkçe olmasını savunan aydınların ileri sürdükleri görüşlere

öğrencilerin katılıp katılmadıkları ile ilgili bulguların istatistiksel analizlerinin cinsiyet değişkenine göre bulgularını göstermektedir.

Çizelge 2: Öğrencilerin yabancı dille eğitimin zararları ile ilgili görüşlerinin cinsiyet açısından U testi sonuçları.

Cinsiyet	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kadın	14	33.64	471	362	.975
Erkek	52	33.46	1740		

Araştırmada öğrencilerin eğitimle ilgili görüşleri cinsiyete göre anlamlı fark göstermemiştir [U= .975, p>.05]. Yani çıkan sonuca göre erkek ve kız öğrencilerin yabancı dille eğitiminin Türkçeye zarar vereceği konusundaki görüşleri arasında fark yoktur, denebilir.

Araştırmada elde edilen veriler uyruk (KKTC ve TC) değişkeni açısından da değerlendirilmiştir.

Çizelge 3: Öğrencilerin yabancı dille eğitimle ilgili görüşlerinin uyruk açısından U testi sonuçları.

Uyruk	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
KKTC	11	45.68	502.50	168.50	.021*
TC	55	31.06	1708.50		

*p<.05

Çizelge 3'te de görülebileceği gibi öğrencilerin yabancı dille eğitimin Türkçeye karşı yaratacağı olumsuzluklar ile ilgili görüşleri arasında uyruk değişkeni açısından anlamlı fark bulunmuştur [U = 168.50, p<.05]. Türkiye'den gelen öğrencilerin sıra ortalaması Kıbrıslı öğrencilerden daha düşüktür. Bu sonuca göre Türkiye'den gelen öğrenciler KKTC'lilere göre yabancı dille eğitimin Türkçeye zarar vereceği konusundaki görüşlere daha az katılmaktadırlar.

Araştırmada mezun olunan okulun öğretim dilinin öğrencilerin görüşleri ile ilişkili olup olmadığına da bakılmıştır. Bu değişkenle ilgili bulgulardan öğrencilerin Türkçe ile ilgili görüşlerinde daha önce mezun oldukları eğitim dilinin etkisi görülecektir. Yani öğrencinin ön eğitiminin bu konudaki etkililiği ortaya çıkacaktır.

Çizelge 4: Öğrencilerin yabancı dille eğitimle ilgili görüşlerinin mezun olunan öğretim dili açısından U testi sonuçları.

Önceki Öğretim Dili	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Türkçe	53	31.17	1652	221	.046*
İngilizce	13	43.00	559		

*p<.05

Çizelgede de görüleceği gibi araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun daha önce öğrenim gördükleri dil Türkçedir (n= 53). Elde edilen bulgularda öğrencilerin daha önceki eğitim dilleri ile Türkçenin zarar göreceği konusundaki görüşleri

arasında anlamlı fark bulunmuştur [U= 221, p<.05]. İki öğrenci grubunun sıra ortalamalarına bu açıdan bakıldığında, daha önce Türkçe eğitim gören öğrencilerin sıra ortalamaları, yabancı dille eğitim alan öğrencilerden daha düşüktür. Yani daha önce Türkçe eğitim alan öğrenciler diğerlerine göre yabancı dille eğitimin Türkçeyi etkilediğine daha az inanmaktadırlar. Bu sonuç, İngilizce eğitim alan öğrenciler daha önce aldıkları eğitimin Türkçeye zarar vereceğini düşünmektedirler, şeklinde yorumlanabilir. Burada gözden kaçırılmaması gereken nokta, özellikle Türkçe eğitim alan öğrencilerin Türkçeye karşı saygılarının daha az olduğudur. Bu sonuç okullarımızda Türkçe eğitimin dil sevgi ve bilincini geliştirme konusunda başarısız olduğunu göstermektedir.

7. SONUÇ

Yabancı dille eğitim özellikle uzmanların üzerinde çok durduğu ve sakıncalarını belirttiği konulardan biridir. Toplumda birtakım kişiler çağı yakalamak, İngilizce öğrenmek, bilim yapmak gibi nedenlerle üniversitedeki eğitimin yabancı dille olması gerektiği üzerinde dururken, birtakım uzmanlar da yabancı dille eğitimin Türkçe sevgisini ve bilincini geliştirmeyi körelttiği, kimlik karmaşasına ve Türkçenin kirlenmesine neden olduğu, Türkçenin bilim dili ve kültür dili olarak gelişmesini engellediği görüşündedirler. Bu çalışmada tüm bu tartışmaların öğrenciye nasıl yansıdığı, öğrencinin bu olguya nasıl baktığı irdelenmeye çalışılmış, KKTC’de bilgisayar mühendisliği bölümlerinde okuyan üçüncü sınıf öğrencilerin okudukları yabancı dille eğitimin Türkçeye olumsuz yönde etki edip etmediğiyle ilgili görüşleri üzerinde durulmuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yarısından biraz fazlası eğitim dilinin Türkçe olmasını istemektedir. Kız ve erkek öğrencilerin yabancı dille eğitimle ilgili görüşleri arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Elde edilen bulgularda öğrencilerin yabancı dille eğitimden Türkçenin zarar göreceğiyle ilgili görüşleri uyruk ve mezun olunan okul değişkenleri açısından farklılık göstermektedir. Türkiye’den gelen öğrenciler Türkçenin daha az zarar gördüğünü savunmakta ve buna KKTC uyruklulara göre daha fazla

katılmaktadırlar. Eğitim dili Türkçe olan bir okuldaki mezun olanlar diğerlerine göre Türkçenin daha az etkilendiğini düşünmektedirler. Bu da Türk dilinde eğitim veren okulların Türkçe sevgi ve bilinci kazandırmada ne durumda olduğunun görülmesi bakımından önemlidir.

Araştırmada elde edilen bulgular Pehlivan’ın [6] çalışması ile benzerlik göstermektedir. İki araştırmada da aynı sonuçlara ulaşılması, çalışmanın güvenilirliğini artırdığı gibi sonuçların doğruluğunu da ortaya çıkarmıştır. Böylece önceki çalışma ile birlikte yabancı dille eğitimin hem savunucuları hem de karşıtları ile ilgili görüşler karşılıklı değerlendirilmiştir.

Bir değil, birçok yabancı dil bilmek çağın önemli avantajlarından, ancak bunun yönteminin nasıl olması gerektiği iyice tartışılmalı, bu konuda çeşitli araştırmalar yaparak öğrencilere yabancı dil bilgisi kazandırılacak en verimli yol bulunmalıdır. Uygulanacak yol, Türkçenin gelişmesi ile dil sevgi ve bilincinin kazandırılması üzerinde olumsuzluk yaratmamalı, aksine gençlerin Türkçeyi kavramasına, daha etkili kullanmasına, onlarda dil sevgi ve bilincinin geliştirilmesine katkı sağlamalıdır.

KAYNAKLAR

- [1] Kuleli Ömer, “Anadilimizi Öğretmiyoruz, Yabancı Dille Eğitimin Sakıncalarına Katlanmaya Hazır mıyız?”, **Çağdaş Türk Dili**. 30/31, 905-908, 1990.
- [2] Sankur Bülent; Aysel Usluata, “Yabancı Dille Öğretim mi, Yabancı Dil Öğretimi mi?”, **Çağdaş Türk Dili**. 30/31, 891-893, 1990.
- [3] Göğüş Beşir, “Yabancı Dille Öğretim Sorunu ve Anadilimiz”, **Çağdaş Türk Dili**. 137-138: 9-11, 1999.
- [4] Köksa, Aydın, **Yabancı Dille Öğretim**. Ankara: Öğretmen Dünyası, 2002.
- [5] Yücel Tahsin, “Yabancı Dille Öğretim”, **Çağdaş Türk Dili**. 30/31, 884-888, 1990.
- [6] Pehlivan Ahmet, “KKTC’de Mühendislik Fakültelerinin Bilgisayar Mühendisliği Bölümlerinde Okuyan Öğrencilerin Yabancı Dille Eğitim Hakkındaki Görüşleri”, **Türk Dili**. 639: 214-222, 2005.